

Eén integrale vergunning voor fysieke projecten
Wat u als bedrijf moet weten

De Omgevingsvergunning

provinsje fryslân
provincie fryslân

provincie Drenthe

Omgevingsvergunning

U hebt een onderneming en u wilt een bedrijfspand bouwen of uitbreiden. Dan heeft u al gauw meerdere vergunningen en toestemmingen nodig, soms van verschillende overheden.

Krijgt u één toestemming niet, dan kunt u uiteindelijk nog niets. Ook kan het lang duren voordat u alle benodigde toestemmingen en vergunningen hebt. Dat komt doordat elk van die toestemmingen een eigen procedure heeft, met eigen mogelijkheden voor inspraak, bezwaar en beroep. Vraagt u al die toestemmingen na elkaar aan, en beginnen anderen een procedure tegen elk van die toestemmingen, dan duurt het nog langer. En dan kunnen de verschillende vergunningen, ontheffingen en andere toestemmingen ook nog eens onderling tegenstrijdige voorschriften bevatten.

Deze situatie kost betrokken bedrijven, burgers én overheden tijd, geld en energie. De procedures leiden tot administratieve lasten. Ook worden er door betrokken overheden te weinig mogelijkheden geboden om digitaal een vergunning aan te vragen.

Met de komst van de nieuwe Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) op 1 oktober 2010 gaat dit veranderen. Deze wet regelt dat de verschillende toestemmingen die u nodig heeft worden gebundeld in één omgevingsvergunning.

1

loket, één procedure, één vergunning

De Wabo maakt het mogelijk om veel van de noodzakelijke toestemmingen in één keer en met één procedure aan te vragen. Maar liefst 25 toestemmingen die nu met het oog op de kwaliteit van de leefomgeving nodig zijn, worden vervangen door één omgevingsvergunning. Er komt één integraal én digitaal aanvraagformulier dat bij één loket wordt ingediend. Achter het loket moet binnen en tussen overheden worden samengewerkt om te komen tot één besluit, zonder tegenstrijdige voorschriften. Er is één beroepsgang en één controlerende instantie die verantwoordelijk wordt voor de coördinatie van toezicht en handhaving.

Voor uw bedrijf kan de omgevingsvergunning al snel veel tijdswinst en kostenbesparingen opleveren. Maar net zoals de overheid haar werkwijze moet aanpassen, wordt ook van u het een en ander gevraagd. Want alleen als u meedoet met de nieuwe manier van aanvragen, kunt u optimaal profiteren van de veranderingen. In dit boekje leest u alles over de omgevingsvergunning en over hoe u als bedrijf hier uw voordeel mee kunt doen. Achterin dit boekje vindt u een begrippenlijst.

Eén bevoegd gezag en één vergunning

Voor een fysiek project, zoals het (ver)bouwen van een bedrijfspand, heeft u als bedrijf vaak verschillende toestemmingen nodig. Als het tegengit moet u daarvoor bij meerdere overheidsinstanties (bevoegd gezag) aankloppen: rijk, provincie, waterschap en gemeente. Met de nieuwe omgevingsvergunning is dit anders. U hebt dan nog te maken met slechts één loket, bij gemeente, provincie of rijk en voor veel toestemmingen hoeft u nog maar één aanvraag-formulier in te vullen. Het Omgevingsloket Online (OLO) helpt daarbij: u doorloopt digitaal een aantal vragen over de activiteit die u wilt uitvoeren en vervolgens genereert het systeem het formulier dat van

toepassing is. U kunt de aanvraag stap voor stap compleet maken met één formulier. Het risico dat u bepaalde vergunningen vergeet aan te vragen, wordt daarmee kleiner.

Doordat er sprake is van één vergunning, maakt de Wabo ook een einde aan tegenstrijdige voorschriften. Het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning zorgt ervoor dat alle eisen op elkaar zijn afgestemd. U hoeft minder (vaak) gegevens aan te leveren, omdat eenmalige aanlevering van gegevens het uitgangspunt wordt. De dienstverlening van de gemeente, provincie en rijk verbetert. Zij zorgen voor een duidelijk

aanspreekpunt, geven inzicht in de procedure en geven aan wanneer het besluit gaat vallen. Aanvragers stellen het zeer op prijs als de procedure transparant is en er een duidelijk antwoord komt, ook wanneer de aanvraag wordt afgewezen. Het bevoegd gezag dat de vergunning verleent, is ook belast met de coördinatie van het toezicht en de handhaving. Dit betekent voor u dat toezicht bezoeken door verschillende overheden, zoveel mogelijk afgestemd worden uitgevoerd.

Eén termijn en één beroepsprocedure

Voor reguliere vergunningen (al die vergunningen waar bijvoorbeeld geen milieutoets, flora- en faunatoets of toestemming voor brandveilig gebruik voor nodig is) geldt straks een 'fatale' termijn: een vergunning wordt van rechtswege verleend als het bevoegd gezag niet binnen acht weken beslist. Deze procedure mag met maximaal zes weken worden verlengd.

Voor meer complexe plannen geldt de uitgebreide procedure, waarin het bevoegd gezag binnen zes maanden een beslissing neemt (met de mogelijkheid tot verlenging met zes weken). Vooral de milieuoverwegingen hebben een langere behandeltijd nodig. Naast heldere termijnen zullen

er met de Wabo veel minder bezwaar- en beroepsprocedures zijn. Deze bundeling bespaart bedrijven, burgers en overheden tijd en geld. Ook hebben de aanvrager én de belanghebbenden sneller duidelijkheid of het plan kan doorgaan of niet. Belanghebbenden moeten in één keer al hun bezwaren tegen verlening van de omgevingsvergunning op tafel leggen. Als de aanvrager zijn aanvraag niet in delen heeft opgeknipt, kunnen die belanghebbenden niet meer in beroep gaan tegen elk afzonderlijk besluit. Zo krijgen de aanvrager én degene die bezwaar aantekent, sneller duidelijkheid of de activiteit wel of niet is toegestaan.

Welke vergunningen vallen onder de omgevingsvergunning?

De Wabo heeft betrekking op natuur, milieu, bouwen en ruimte en regelt met één vergunning de locatie- gebonden toestemmingen en vergunningen voor de volgende wetten:

- VROM-wetten (locatiegebonden), zoals de Woningwet (bouwvergunning), het Gebruiksbesluit (vergunning en melding), de Wet milieubeheer (milieuvergunning en meldingsplicht verandering inrichting) en de Wet ruimtelijke ordening (afwijking bestemmingsplan, aanlegvergunning);
- Monumentenwet (monumentenvergunning);
- Mijnbouwwet (mijnbouwmilieuvergunning);
- Wet verontreiniging oppervlaktewateren (indirecte lozingen);
- Diverse gemeentelijke en provinciale verordeningen (zoals de reclame-, inrit- en sloopvergunning, de aanlegvergunning en de kapvergunning);
- Natuurbeschermingswet (vergunningen tot handeling in een beschermd natuurgebied met gevolgen voor habitat en soorten);
- Flora- en faunawet (onthefving).

Wanneer krijgt u een omgevingsvergunning van de provincie en wanneer van de gemeente?

In het Besluit omgevingsrecht (Bor) wordt geregeld wie het bevoegd gezag is voor het afgeven van een omgevingsvergunning. In de meeste gevallen is dat de gemeente, soms de provincie of het rijk. De huidige bevoegdheidsverdeling, vastgelegd in het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Ivb), wijzigt met de inwerkingtreding van de Wabo.

Gemeenten blijven het bevoegd gezag voor alle inrichtingen waarvoor ze dat al waren, en worden het bevoegd gezag voor een groot aantal bedrijven waarvoor de provincie bevoegd was voor de inwerkingtreding van de Wabo. Daarmee worden gemeenten het bevoegd gezag voor de verlening

van een omgevingsvergunning aan alle inrichtingen, met uitzondering van de provinciale inrichtingen die vallen onder de Europese Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC)-richtlijn en provinciale inrichtingen die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen (BRZO).

Voor de provinciale IPPC- en provinciale BRZO-bedrijven verleent de provincie de omgevingsvergunning. Dit betekent dat de provincie in deze gevallen ook het bevoegd gezag is voor alle andere toestemmingen die onder de Wabo vallen, zoals de bouwvergunning en de sloopvergunning.

Voor bedrijven die met de inwerkingtreding van de Wabo over gaan naar gemeenten, blijft de provincie bevoegd gezag voor het milieudeel van de omgevingsvergunning. Deze deelbevoegdheid krijgt de vorm van een verklaring van geen bedenkingen (vvgb). Dit betekent dat de provincie deelneemt aan het vooroverleg, het milieudeel van de omgevingsvergunning opstelt en zienswijzen die betrekking hebben op het milieudeel verwerkt. De aanvraag voor deze omgevingsvergunning, inclusief het milieudeel, dient u in bij de gemeente. De gemeente vraagt de provincie om de verklaring van geen bedenkingen voor het milieudeel en neemt deze op in de omgevingsvergunning die u daarna van de gemeente ontvangt.

De provincie is in deze gevallen ook het bevoegd gezag voor toezicht en handhaving van het milieudeel van de omgevingsvergunning.

Provincie, gemeenten, Rijkswaterstaat en de waterschappen maken afspraken over het benutten van elkaars kennis.

Verandert er inhoudelijk iets aan de regels?

Nee, inhoudelijk verandert er niets, de regels worden niet soepeler of strenger. De toelaatbaarheid van initiatieven wordt getoetst aan dezelfde wettelijke kaders als nu, alleen de procedures veranderen.

De verschillende belangen worden nu tegelijkertijd en in samenhang met elkaar afgewogen. Maar het beschermingsniveau blijft hetzelfde. De wetten waarvan de Wabo de toestemmingen en vergunningen integreert, beschermen nog steeds de bijbehorende, verschillende belangen: het milieu, natuurgebieden en flora en fauna, de kwaliteit van bouwwerken, de ruimtelijke inrichting etc. Aan die bescherming doet de Wabo niets af.

Kan ik mijn aanvraag digitaal indienen?

Ja, dit kan via het OLO, waarop alle betrokken overheden zijn aangesloten. Deze landelijke voorziening bevat een aanvraagmodule op internet, die burgers en ondernemers begeleidt bij het doen van hun aanvraag. Het formulier is vergelijkbaar met de formulieren van de Belastingdienst. Op basis van de activiteiten die u wilt uitvoeren, wordt inzichtelijk gemaakt of u een omgevingsvergunning nodig heeft en welke gegevens u hiervoor aan moet leveren. De module biedt hulp als u daarom vraagt en u kunt aangeven of u met de betrokken overheden vooroverleg wilt voeren. De aanvraag kan ook door derden voor u worden ingevuld. Zo kunnen bijvoorbeeld een architect, adviesbureau en andere

adviseurs samen met u een aanvraag opstellen. In de aanvraagmodule wordt rekening gehouden met zowel ervaren, als onervaren aanvragers.

Wat zijn de voordelen van het digitaal aanvragen van een omgevingsvergunning?

Het digitaal aanvragen van een omgevingsvergunning heeft als voordeel dat gegevens (formulier en aanvraag) elektronisch kunnen worden toegestuurd. Het is niet meer nodig om een dossier in veelvoud aan het bevoegd gezag te sturen. Dit kan aanzienlijk schelen in print- en plotkosten. Bovendien sluit de voorziening zo aan op wat bij u al digitaal aanwezig is.

De voorziening bevat een dossiermodule die het bevoegd gezag ondersteunt bij het behandelen van de aanvraag. Hierin wordt de aanvraag digitaal opgeslagen. Als aanvrager kunt u uw conceptaanvraag hier opslaan, voordat deze officieel wordt ingediend. Op deze manier kan het bevoegd

gezag uw plannen al inzien en een vooroverleg faciliteren. Als het bevoegd gezag deze mogelijkheid biedt, kan via de aanvraagmodule de status van de aanvraag bekeken worden.

Het feit dat alle gemeenten, provincies en rijk met dezelfde aanvraagmodule werken, zal voor bedrijven die in meerdere gemeenten werken en voor bedrijven die vaker eenzelfde aanvraag doen zonder meer een groot voordeel zijn.

Het is de bedoeling om op termijn, net als bij de Belastingaangifte, de digitale indiening voor bedrijven verplicht te stellen.

Kan ik in plaats van één omgevingsvergunning ook deelvergunningen aanvragen?

Het is niet mogelijk een deelvergunning aan te vragen bij onlosmakelijk samenhangende activiteiten. U kunt bijvoorbeeld geen deelvergunningen aanvragen voor het bouwen van een woning, en daarna verzoeken om een afwijking van het bestemmingsplan. Dit zijn activiteiten die onlosmakelijk met elkaar samenhangen.

Wanneer er geen onlosmakelijke samenhang is, staat het u vrij om te bepalen of u voor allerlei deelactiviteiten een 'deelvergunning' aanvraagt of dat u één integrale aanvraag doet voor alle toestemmingen.

Het kan handig zijn om in eerste instantie over slechts één of enkele onderdelen van de activiteit een besluit te vragen. Bijvoorbeeld om eerst zekerheid te hebben of er wel een omgevingsvergunning voor het maken van een uitweg wordt verleend, voordat een omgevingsvergunning voor het bouwen van een garage of bedrijfspand aangevraagd wordt. Het aanvragen van één besluit van het bevoegd gezag biedt echter grote procedurele voordelen. Kiest u voor deelvergunningen, dan mist u deze voordelen natuurlijk wel!

Is het mogelijk om de omgevingsvergunning gefaseerd aan te vragen?

De Wabo biedt de mogelijkheid om een vergunning gefaseerd aan te vragen en te verlenen. Het blijft dan één vergunning, maar de beoordeling van de aanvraag gebeurt in twee fasen. Ook hierbij bepaalt u als aanvrager zelf wat u in de eerste fase wilt hebben beoordeeld en wat in de tweede fase. In de eerste fase geeft u aan uit welke activiteiten het gehele project bestaat.

Het voordeel van fasering is, dat u eerst zekerheid kunt krijgen over de vraag of u een bepaalde activiteit op die locatie mag uitvoeren (bijvoorbeeld in het kader van de Milieutoets). U hoeft dan nog geen kosten te maken voor het maken van het

bouwbestek, dat nodig is voor de toets aan het Bouwbesluit. Dat hoeft u dan pas in de tweede fase aan te vragen.

Ook bij een gefaseerde aanvraag mist u natuurlijk de grote procedurele voordelen!

Wanneer merk ik als bedrijf de voordelen van de omgevingsvergunning

Als bedrijf merkt u de voordelen van de omgevingsvergunning wanneer u uw vergunningaanvraag ook daadwerkelijk geïntegreerd indient. Dit betekent bijvoorbeeld dat de verschillende adviserende disciplines die zich binnen uw bedrijf bezig houden met een aanvraag, al tijdens de voorbereidingsfase van een project bij elkaar moeten worden gebracht om tot één aanvraag te komen.

Veel gemeenten en provincies werken aan een verbetering van het vooroverleg waarbij alle vereiste disciplines zijn betrokken. Voor een goed vooroverleg moet ook u als bedrijf goed beslagen

ten ijs komen. En dat kan een verandering betekenen van uw eigen bedrijfsprocessen. Als u straks de vruchten wilt plukken van de Wabo is het verstandig om u daar tijdig op voor te bereiden. Zo kunt u nu al gebruikmaken van de zogenaamde BRIKS-module op de website van de omgevingsvergunning. Hiermee kunt u in een keer uw bouw-, reclame-, inrit en sloopvergunning met één formulier aanvragen.

Kijk op <http://omgevingsvergunning.vrom.nl/> voor meer bijzonderheden.

Conclusie

De Wabo pakt voordelig uit voor alle partijen die betrokken zijn bij een vergunningplichtige activiteit: burgers, bedrijven, belanghebbenden én overheden. Zij krijgen allen sneller en eenvoudiger duidelijkheid tegen lagere kosten. Er verandert inhoudelijk niets aan de regels, maar er komt een einde aan tegenstrijdige voorschriften.

Om de omgevingsvergunning in te voeren, wordt er veel verwacht van de overheid. En dat mag. Maar ook uw inzet is belangrijk. Want pas als u uw vergunningaanvraag integraal indient, kan uw aanvraag ook integraal worden behandeld en worden de echte voordelen van de omgevingsvergunning merkbaar. Voor burgers, bedrijfsleven en overheid.

Hoe zit het met de watervergunning?

Parallel aan de Wabo heeft het ministerie van Verkeer en Waterstaat gewerkt aan de Waterwet. Deze nieuwe wet is op 22 december 2009 in werking getreden. De Waterwet werkt op dezelfde manier als de Wabo en integreert zes bestaande vergunningstelsels tot één nieuw stelsel: de watervergunning. Bedrijven en burgers die eerder verschillende vergunningen op het gebied van water nodig hadden, hebben nu nog maar één vergunning nodig van één bestuursorgaan.

Er wordt nu nog een schriftelijk aanvraagformulier gebruikt. De watervergunning kunt u vanaf 2011 aanvragen via het Omgevingsloket Online. Daarbij gebruikt u straks hetzelfde digitale formulier als bij

de aanvraag voor de omgevingsvergunning. Het is dus mogelijk om tegelijkertijd een digitale aanvraag in te dienen voor de omgevingsvergunning en de watervergunning. Gegevens hoeven niet dubbel te worden ingevuld. De omgevingsvergunning en de watervergunning sluiten naadloos op elkaar aan.

Daarnaast is het mogelijk om de watervergunning rechtstreeks aan te vragen bij de waterbeheerder. Die waterbeheerder (de waterschappen en regionale diensten van Rijkswaterstaat en in sommige gevallen de provincies) blijft het bevoegd gezag voor de watervergunning.

Een voorbeeld uit de praktijk

Om in te spelen op de groeiende vraag naar strategische opslag van olieproducten wil een bedrijf een lage doorzetterterminal openen voor de opslag van vloeibare aardolieproducten. Na onderzoek heeft het bedrijf een locatie gevonden op een industrieterrein dat grenst aan de Waddenzee. Een belangrijke voorwaarde bij de locatiekeuze is de zeehaven.

Het bedrijf had oorspronkelijk de volgende vergunningen, toestemmingen en ontheffingen nodig:

- vergunning Wet milieubeheer

- vergunning Wet verontreiniging oppervlaktewateren (binnendijs)
- vergunning Wet verontreiniging oppervlaktewateren (buitendijs)
- keurbesluit
- vergunning Natuurbeschermingswet
- vrijstelling Flora en faunawet
- bouwvergunning
- gebruiksvergunning

Er waren vijf verschillende instanties bevoegd voor het verlenen van deze vergunningen, toestemmingen en ontheffingen: de provincie, de gemeente, het waterschap, het ministerie van Verkeer en Waterstaat en het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Na de invoering van de Wabo heeft een bedrijf als dit nog maar twee vergunningen nodig: een Omgevingsvergunning en een Watervergunning. Ook is het aantal bevoegde instanties teruggebracht naar twee.

Begrippenlijst

Besluit omgevingsrecht:

Hierin is vastgelegd wie het bevoegd gezag is voor het afgeven van een omgevingsvergunning. In de meeste gevallen is dit de gemeente, anders de provincie of het rijk.

Bevoegd gezag:

Bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit over een aanvraag om een omgevingsvergunning of over een al verleende omgevingsvergunning.

Bouwbesluittoets:

Een toets van een bouwplan aan de voorschriften van het Bouwbesluit 2003.

BRIKS-module:

Formulier om tegelijkertijd een bouw-, reclame-, inrit-, kap- en sloopvergunning aan te vragen.

BRZO:

Het Besluit risico's zware ongevallen integreert wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsveiligheid, externe veiligheid en rampbestrijding voor de meest risicovolle bedrijven in Nederland in één juridisch kader. Provincies en gemeenten spelen hier als coördinerend bevoegd gezag Wet milieubeheer een centrale rol.

Deelbevoegdheid:

De provincie heeft een deelbevoegdheid voor het milieudeel van de omgevingsvergunning voor de (voorheen) provinciale niet-IPPC en niet BRZO-inrichtingen. Zo moet de provincie een verklaring van geen bedenkingen afgeven, kan ze voorschriften aan de omgevingsvergunning verbinden en neemt ze deel aan het vooroverleg. Ook heeft de provincie een toezichts- en handhavingsbevoegdheid voor het milieudeel van de omgevingsvergunning voor deze inrichtingen.

Deelvergunning:

Een volledige omgevingsvergunning voor een deel van het totale project. Een vergunning voor een deelproject geeft toestemming dat deelproject ook daadwerkelijk uit te voeren.

Gefaseerde aanvraag:

Het in twee fasen aanvragen van een omgevingsvergunning. Beide fasen doorlopen de hele procedure zoals die geldt voor de omgevingsvergunning. Pas na het verlenen van zowel de eerste als de tweede fase-beschikking kunnen de activiteiten worden uitgevoerd.

IPPC:

De Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC)-richtlijn is gericht op geïntegreerde preventie en bestrijding van milieuverontreiniging. De IPPC-richtlijn verplicht de EU-lidstaten om emissies naar water, lucht en bodem (inclusief maatregelen voor

afvalstoffen) van grote milieuvervuilende bedrijven en van de intensieve veehouderij te reguleren met toepassing van de best beschikbare technieken.

Ivb

Inrichtingen-en vergunningenbesluit milieubeheer. In dit besluit zijn (voor de inwerkingtreding van de Wabo) de verschillende categorieën van bedrijven ingedeeld naar bevoegd gezag.

Omgevingsloket Online (OLO)

Een landelijke ICT voorziening bestaande uit een aanvraagmodule en een dossiermodule. Aanvragen om vergunningen en meldingen kunnen elektronisch worden ingediend. De aanvraagmodule bestaat uit een vergunningencheck waarmee de aanvrager kan vaststellen of hij vergunningplichtig is en voor welke onderdelen of activiteiten een vergunning aangevraagd moet worden.

Locatiegebonden karakter

De Wabo heeft betrekking op activiteiten die locatiegebonden zijn. Dit houdt in dat de Wabo geen betrekking heeft op toestemmingsstelsels die niet-plaatsgebonden zijn, zoals het vervoer van explosieven of andere gevaarlijke stoffen.

Vvgb

In de Wabo of in het BOR is voor bepaalde categorieën gevallen bepaald dat het bevoegd gezag slechts een omgevingvergunning kan verlenen nadat een daartoe aangewezen bestuursorgaan heeft verklaard geen bedenkingen te hebben.

Wabo:

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Een nieuwe wet, bedoeld om 25 toestemmingen voor de kwaliteit van de leefomgeving (natuur, milieu, bouwen en ruimte) te bundelen in één omgevingsvergunning. Burgers en bedrijven krijgen te maken met één loket, één procedure en één besluit.

Waterwet:

In de nieuwe Waterwet worden zes bestaande vergunningsstelsels geïntegreerd in één nieuwe vergunning. De watervergunning kan tegelijkertijd met de omgevingsvergunning bij hetzelfde loket worden aangevraagd. De Waterwet is op 22 december 2009 in werking getreden.

Verdere informatie

Provincie Fryslân:
Mevrouw J. Plender
Telefoon: 058-2925211
Email: j.plender@fryslan.nl

Provincie Drenthe:
De heer J. de Vos
Telefoon: 0592-365804
Email: j.devos@drenthe.nl

Provincie Groningen:
Mevrouw M.L.G. Modderman
Telefoon 050-3164989
Email: m.modderman@provinciegroningen.nl

Kijk ook op het speciale bedrijfslevendeel van de VROM-website:
<http://omgevingsvergunning.vrom.nl/>

Daarnaast kunt u terecht bij uw brancheorganisatie voor meer bijzonderheden over de omgevingsvergunning.

April 2010

